

ORTAÖĞRETİM PSİKOLOJİ

2. Ünite

1. E. Erikson ergenlik dönemini “kimlik bunalımını çözme dönemi” olarak adlandırır ve psiko-sosyal gelişimin önemli bir dönemi olarak değerlendirir. Kimlik çatışmasını çözerken ergen farklı kimlikleri deneyebilir, bunlar üzerinde yeni düzenlemeler yapabilir, onlardan vazgeçip başka kimlikler üzerinde durabilir. Kimliğin oluşumunda anne, baba, öğretmen ve akranların tutum ve davranışlarının birbirleriyle tutarlı olması, kimlik bunalımının çözülmesini kolaylaştırır.

Buna göre ergenlik döneminde bir kişinin cevap araması beklenen en kapsamlı soru aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hangi mesleği seçmeliyim?
- B) Hangi şehirde yaşamalıyım?
- C) Ben kimim?
- D) Hangi spor branşını seçmeliyim?
- E) Kişisel ihtiyaçlarımı tek başıma karşılayabilir miyim?

2.

Doğuştan gelen güdüler öğrenilmemiştir. Ömür boyu etkisi devam eden ve yaşamın ilk yıllarında daha etkili olan bu güdüler, hem insanlarda hem de hayvanlarda görülür.

Sosyal güdüler yaşantılar sonucu ortaya çıkar ve sonradan öğrenilir. Sevgi, değer görme, başarılı olma gibi sosyal ihtiyaçlardan kaynaklanan güdülerdir. Kişiden kişiye ve kültüre göre değişen bu güdüler zamanla ortadan kalkabilir. İleri yaşlarda daha etkili olan sosyal güdüler sadece insanlarda görülür. Üstün değerler söz konusu olduğunda sosyal güdüler doğuştan gelen güdülere baskın gelebilir.

Buna göre aşağıda verilen örnek ve güdü eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?

- A) Vatan söz konusu olduğunda insanın günlerce aç, susuz cephede savaşabilmesi - Sosyal güdü
- B) Sanat tarihine ilgi duyan Hüseyin’in İslami geometrik desenleri merak edip araştırması - Sosyal güdü
- C) Uzun süre hareketsiz kalmaktan rahatsız olan Fikret’in dışarı çıkıp yürüyüş yapması - Doğuştan gelen güdü
- D) Susamış bir insanın gece uykusundan uyanıp susuzluğunu gidermesi - Doğuştan gelen güdü
- E) Toplum içinde saygın bir yer edinmek isteyen Canan’ın çalışıp bürokrat olması - Sosyal güdü

3. Duygu, bireyin kendisi için önem taşıyan bir durum veya bu durumla etkileşim içerisine girdiğinde tecrübe ettiği his olarak tanımlanır. Birey içinde bulunduğu durumları duyguları aracılığıyla yorumlar ve ardından davranışı ortaya çıkarır. Dolayısıyla duygular kendilik ve diğerleriyle olan ilişkileri düzenleyen, yaşama anlam katan temel bir mekanizmadır.

Bu parçadan hareketle duygularla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

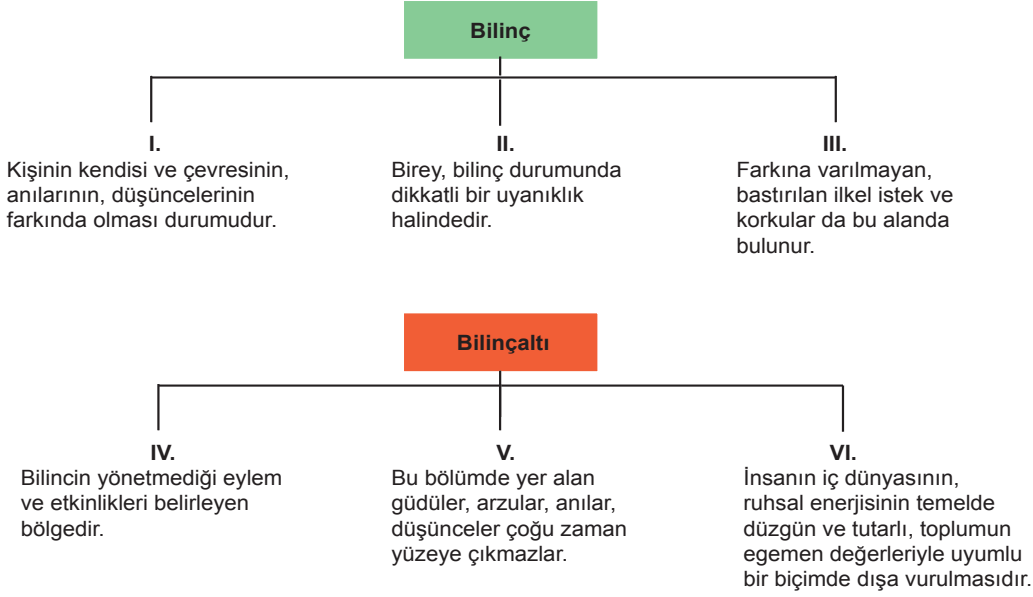
- A) Bir his, bir deneyimdir.
- B) Belli davranış kalıplarına neden olur.
- C) Nelere yaklaşıp, nelerden uzaklaşacağımızı belirleyen güdüleyici durumlardır.
- D) Fizyolojik durumların ortaya çıkmasında önemli rol oynar.
- E) Diğer bireylerle olan iletişimimizi düzenlemeye yardımcı olur.

4. Sosyoloji toplumu incelerken, psikoloji bireyi ve bireyin davranışlarını inceler ancak toplum bireyden, birey de toplumdan bağımsız düşünülemez. Sosyoloji ve psikolojinin bu etkileşiminden ortaya çıkan sosyal psikoloji bireyin; grup ve toplum içindeki davranışlarını ele alır. Sosyal psikoloji, sosyal olgulardan hareket eder ancak bu olguları açıklamaz. Sadece bu olguların birey üzerindeki etkilerini anlamaya çalışır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sosyal psikolojinin inceleme alanına girer?

- A) Modernleşmenin toplumsal değişime etkileri
- B) Toplumsal gelişmenin unsurları
- C) Toplumsal kurumların değişimi
- D) Sosyal güdüler ve ayırt edici özellikleri
- E) Gençlerin madde kullanımına yönelik tutumları

5. Aşağıdaki tabloda bilinç ve bilinçaltı kavramlarının temel niteliklerine yer verilmiştir.

Verilen tablonun doğru olabilmesi için yukarıdaki maddelerden hangi ikisi yer değiştirmelidir?

- A) I ve V. B) II ve IV. C) II ve V. D) III ve V. E) III ve VI.

6. Duyarsızlaşma karşılaşılan uyarıcıya gösterilen duygusal tepkinin zamanla azalmasıdır. Duyarlılaşıma ise organizmanın bir uyarıcıya karşı verdiği tepkinin miktarında ve şiddetinde artışa denir.

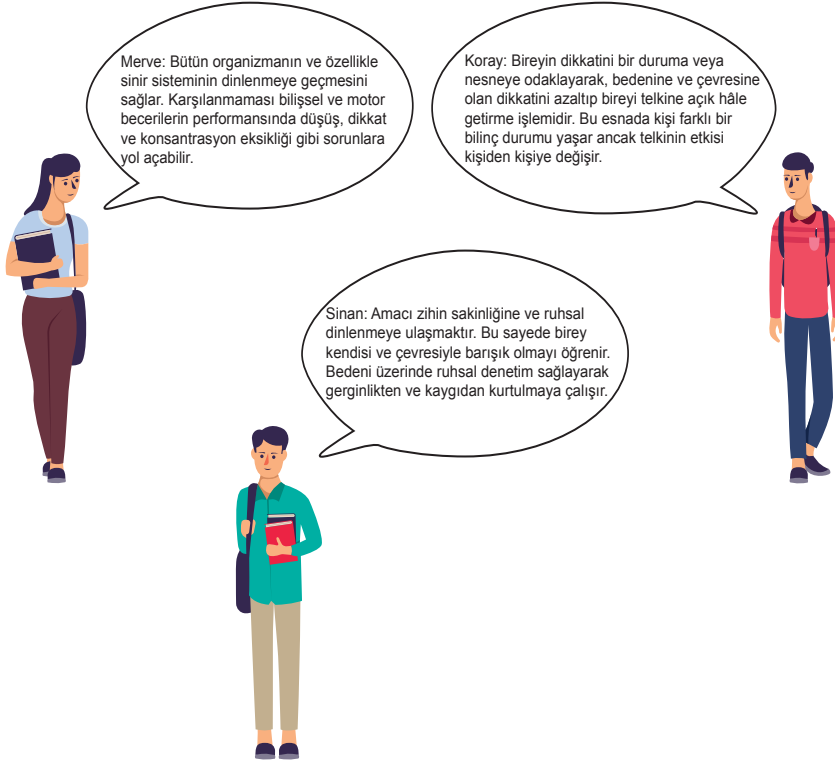
Buna göre;

- I. tecrübeli bir avukatın kaybettiği davalarda artık yeteri kadar üzülmemesi,
- II. akşamın sessizliğinde saatin tik taklarının bir süre sonra kişiyi huzursuz etmesi,
- III. birkaç defa trafik kazası geçiren bir kişinin en ufak bir korna sesinde korku yaşaması,
- IV. dersleri kötü olan bir öğrencinin, matematik dersinden aldığı düşük nota üzülmemesi

durumlarından hangileri yalnızca duyarsızlaşmaya örnek olarak gösterilebilir?

- A) I ve II. B) I ve III. C) I ve IV. D) II ve IV. E) III ve IV.

7.

Yukarıdaki öğrenciler farklı bilinç durumları ile ilgili bilgilerini paylaşmaktadırlar.

Buna göre ilgili kavramlar aşağıdakilerin hangisinde doğru biçimde sıralanmıştır?

	Merve	Koray	Sinan
A)	Uyku	Hipnoz	Meditasyon
B)	Hipnoz	Uyku	Meditasyon
C)	Uyku	Meditasyon	Hipnoz
D)	Hipnoz	Meditasyon	Uyku
E)	Meditasyon	Uyku	Hipnoz

8. Algıda değişmezlik şekil, büyüklük ve renk değişmezliği olarak üçe ayrılır. Örneğin bir kapıya farklı açılardan bakılsa da biz onu yine dikdörtgen algılarız, havada küçük bir şekilde gördüğümüz uçağı yine büyük haliyle biliriz, karanlıkta gri renkte görsek de siyah olduğunu bildiğimiz kazağımızın rengini yine siyah olarak algılarız.

Bu örneklerden hareketle algıda değişmezliğin oluşması için gereken temel şartın aşağıdakilerden hangisi olduğu söylenebilir?

- A) Nesnelerin şekillerinin değişmemesi gereklidir.
- B) Nesnelerin önceden algılanmış olması gereklidir.
- C) Nesnelerde bir değişikliğin yaşanmış olması gerekir.
- D) İki boyutlu alginın oluşması gerekir.
- E) Nesnenin farklı açılardan algılanması gerekir.

9. Pekıştiren, bir davranışın tekrarlanma olasılığını arttıran uyarıcılardır. Motivasyonun kaynağı da pekiştireçlerdir. Olumlu pekiştireç, organizmaya verildiğinde davranışın ortaya çıkma sıklığını arttıran uyarıcıdır. Olumsuz pekiştireç ise ortadan kaldırıldığı zaman davranışın görülme sıklığını arttıran uyarıcıdır.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi olumsuz pekiştirece örnektir?

- A) Derse katılan öğrencinin öğretmeni tarafından takdir edildiğinde derse katılımının artması
- B) Çocuğunun ders çalışırken dışarıdan gelen gürültüden rahatsız olduğunu fark eden annenin pencereyi kapatması
- C) Satrançta başarı gösteren öğrenciye madalya verilince başarısının devam ettirmesi
- D) Derse hep zamanında gelen öğrencinin, öğretmeninden aldığı onur belgesi sonrası bu davranışını sürdürmesi
- E) Derslerine çalışmadığı için oyun oynaması yasaklanan bir çocuğun, ödevini yaptıktan sonra oyun oynamasına izin verilmesi

10. Evinin balkonunda oturan Hasan Bey, dışarıdan çok şiddetli bir ses duyup irkirmiştir. Duyduğu sesin bir evin mutfağından geldiğini düşünmüş, ardından mutfak tütünün patladığı konusunda yoğunlaşmıştır. Hâlbuki yolda duran ve dumanları çıkan arabayı görmemekte ısrar ederek, gözlemlerini daha çok binaların üst katlarına bakarak devam ettirmiştir.

Bu parçadan hareketle algı ile ilgili aşağıdakilerden hangisine kesinlikle ulaşamaz?

- A) Algı duyudan farklıdır.
- B) Algılama anında bazı duyular ihmal edilebilir.
- C) Algılama basit ve kolay anlaşılabilir bir durumdur.
- D) Algılamada bireyler kendi beklentilerine göre anlam verebilir.
- E) Algılama anında zihin geçmiş yaşantıları hatırlar.

11. Bireylerin çevresindeki bazı uyarıcılar biyolojik bir gereksinimi karşılamasa da, onu belli bir davranışta bulunmaya yöneltebilir. Böylesi çekici eşya ya da uyarıcılara özendirici uyarıcı denir. Özendirici uyarıcı organizmanın dışındadır ve organizmayı kendine doğru çeker.

Buna göre aşağıdaki durumlardan hangisi özendirici uyarıcıya örnek olamaz?

- A) Bireyin yemekten sonra verilen kahveyi geri çevirmemesi
- B) Bir arkadaşın yeni aldığı bilgisayarını görmek için yol yürünmesi
- C) Aç olmayan birinin dükkânın önünden geçerken kebab yemek istemesi
- D) Arkadaşlarıyla sosyalleşmek isteyen bir kişinin yüksek sesli müzik dinlemesi
- E) Bir annenin evini ve çocuklarını dışarıdaki tehlikelerden koruması

12. Psikolojide ödül iç kaynaklı ve dış kaynaklı olarak iki şekilde ele alınır.

- İç kaynaklı ödül, yapılan davranışın içeriğinde saklı bulunan doyum duygusudur. Faaliyetin kendisi, hangi nedenle olursa olsun birey için doyum sağlar.
- Dış kaynaklı ödül, davranışın yapılması için dışarıdan verilen ödüldür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi dış kaynaklı ödüle örnektir?

- A) Seçil'in parkta salıncakta sallanmak istemesi
- B) Buket'in aritmetik problemlerini çözmekten hoşlanması
- C) Can'ın yüksek bir yerden suya atlama yapması
- D) Ercan Bey'in sık sık bulmaca çözmesi
- E) Kübra'nın derslerinden yüksek not almak istemesi

13. Sinemada film izlerken, belli bir sesle çalışan ortamdaki makinelerin, havalandırmaların sesinin farkına varmayız. Fakat birden bire söz konusu makinelerin çalışması durduğunda, ortaya çıkan sessizliği hemen fark ederiz.

Bu durumu en uygun şekilde aşağıdakilerden hangisi açıklar?

- A) Ortamdaki ani değişimler dikkati etkiler.
- B) Bireysel beklentiler dikkati etkiler.
- C) Duyusal girdiler değişse de dikkat aynı yönde devam edebilir.
- D) Uyarıcının içinde bulunduğu bağlam, o uyarıcının algılayışını belirler.
- E) Bireyin konuyla ilgisi dikkati etkiler.

14. Psikoloji öğretmeni derste öğrencilerine algı konusunu anlatırken bir deney yapmak ister. Öğrencilerine güzel bir parfüm aldığını, elindeki mendile ondan birkaç damla damlattığını söyler. Öğrencilerinden ise kokuyu alanların sırasıyla el kaldırmalarını ister. Sınıfta ön sıralardan başlamak üzere arka sıralara doğru herkes el kaldırır. Fakat şişede parfüm değil, su bulunmaktadır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

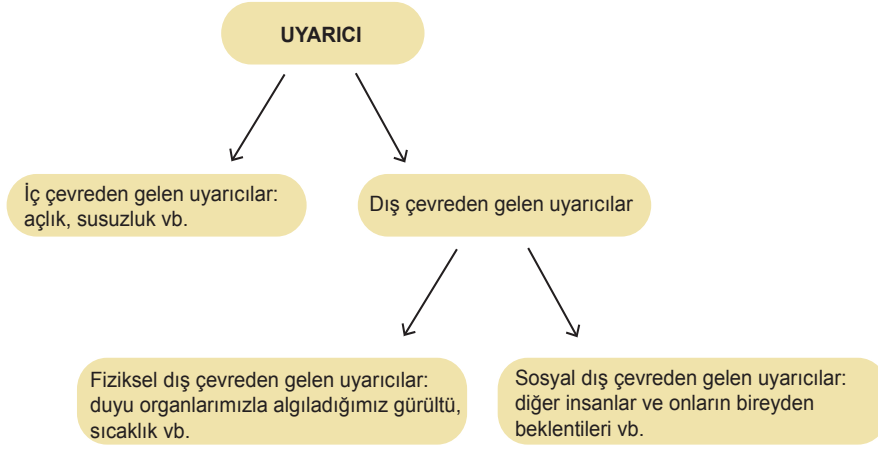
- A) Algı yanılması
- B) Alışmanın etkisi
- C) Halüsinasyon yaşanması
- D) Algıda telkinin etkisi
- E) Duyarsızlaşmanın olması

15. Ayça, hava kararmaya başladığında evlerine doğru yaklaşan arabayı görmüş, gelen kişinin annesi olduğunu düşünerek sevinçle arabaya doğru yönelmiş ancak araba biraz daha yaklaşınca gelen kişinin annesi olmadığını fark edip geri yönelmiştir.

Buna göre Ayça'nın yaklaşan arabadaki kişiyi annesi sanması aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Algıda değişmezlik
- B) Algıda organizasyon
- C) Algıda hazırlık
- D) Şekil-zemin algısı
- E) Halüsinasyon

16.

Verilen kavram sınıflandırmasına göre aşağıdaki uyarıcı örneklerinden hangisinin yönü diğerlerinden farklıdır?

- A) Işık
- B) Uykusuzluk
- C) Basınç
- D) Toplumsal roller
- E) Koyulan kurallar

17. Horatio H. Newman ile arkadaşları, Chicago Üniversitesi'nde tek yumurta ikizleri üzerinde araştırmalar yapmışlardır. İkizler bebeklik çağında birbirlerinden ayrılmadan önce etraflı tıbbi muayenelerden geçirilmiş, çeşitli psikolojik ve eğitimsel testlere tabi tutulmuş ve ikizlerin davranışları dikkatle incelenmiştir. Farklı ailelere evlatlık verilen özdeş ikizler yıllar sonra tekrar incelendikleri zaman ikizlerin davranışlarındaki farklılıkların fiziksel özelliklerindeki farklılıklara göre daha fazla olduğu tespit edilmiştir.

Bu araştırmanın sonucundan hareketle aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

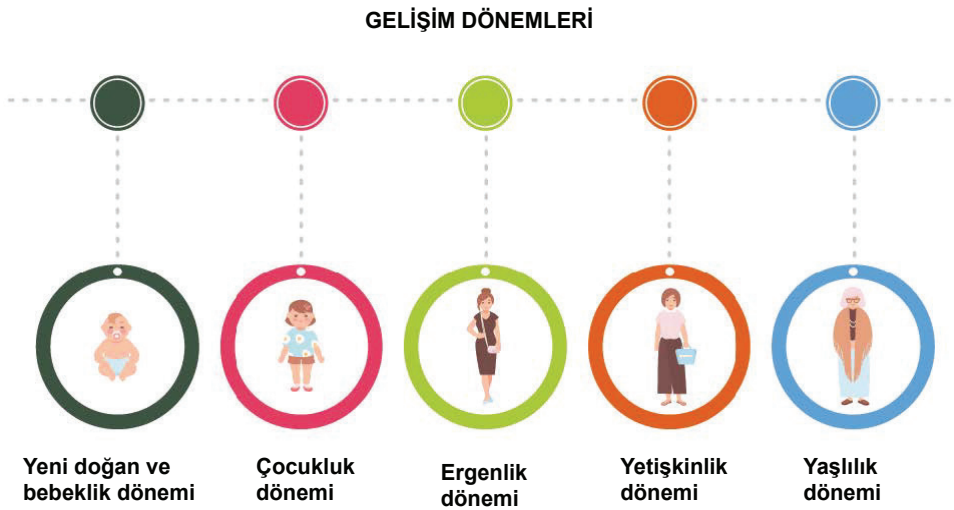
- A) Eşit çevre koşullarında yetişen özdeş ikizler benzer davranışlar sergilemeyebilirler.
- B) Kalıtsal özellikler eşit olsa da, farklı çevresel koşullara bağlı olarak farklı davranışlar edinilebilir.
- C) Aynı çevre koşulları farklı insanları aynı şekilde etkileyebilir.
- D) Kalıtım çevresel koşullara göre davranışlar üzerinde daha fazla etkilidir.
- E) Hem kalıtım hem çevre koşulları davranışları etkiler.

18. Akın kaplardan birine soğuk, diğerine sıcak ve en son kaba da ılık su koyarak bir deney yapmak ister. Sağ elini soğuk suya, sol elini sıcak suya batırır ve iki dakika bekler. Daha sonra iki elini de ılık su dolu kaba batırır ve her iki elinin de farklı duyumlar gönderdiğini fark eder. Aynı ılık suyu sağ eli “sıcak”, sol eli “soğuk” hissetmektedir.

Bu deneydeki durum aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Sağ ve sol ellerin içinde bulundukları ısıya duyuşal uyum yapması
- B) Sağ ve sol ellerdeki alıcı hücrelerin aynı düzeyde çalışmaması
- C) Sıcak ve soğuk suların ısı derecelerinin fark eşiğini geçmemesi
- D) Psikolojik faktörlere bağılı olarak duyumda farklılaşmaların gerçekleşmesi
- E) Sağ ve sol ellerin suyun ısını fark etme derecelerinin farklı olması

19. Gelişim görevi, belli bir dönem için beklenen beceri ve davranışlardır.

Buna göre aşağıdaki gelişim görevlerinden hangisi diğerlerinden farklı bir döneme aittir?

- A) Cinsiyet farklılıkları ile mahremiyeti öğrenme
- B) Anne-babadan bağımsız hareket edebilme
- C) Kendi davranışları üzerinde otokontrol kurabilme
- D) Kişisel değerlerine uygun bir yaşam felsefesi geliştirme
- E) Cinsiyet rolleri ile özdeşim kurabilme

20. Gelişim çeşitli dönemlerden geçer. Her dönemde bireyden beklenen belli bir beceri ve davranışı kazanmasıdır. İçinde bulunduğu gelişim dönemine uygun davranışları kazanan birey başarılıdır, mutlu ve çevreye uyumludur. Dolayısıyla gelişimde belli davranışların kazanılabilmesi için belli dönemlere ihtiyaç vardır. Bu davranışlar belli dönemlerde kazanılmadığı takdirde başka dönemlerde kazanılamaz veya çok zor kazanılır. Bu dönemin en belirleyici özelliği zamandır.

Bu açıklama aşağıdaki sorulardan hangisine ilişkin olarak yapılmıştır?

- A) Gelişimde kalıtım mı çevre mi etkilidir?
- B) Gelişimde kritik dönem ne demektir?
- C) Gelişim tek etmenle açıklanabilir mi?
- D) Birey kendi gelişimi ile ilgili bilgi sahibi olabilir mi?
- E) Yaşam boyu gelişim ne demektir?

21. Her gelişim dönemine özgü, bazı gelişim görevleri bulunmaktadır. Bu gelişim görevlerinden bazıları şunlardır:

- I. Kendi öz bakım becerilerini geliştirir.
- II. Beslenme, bakım gibi etkenler bilişsel gelişimini etkiler.
- III. Hayali korkuların yerini gerçekçi korkular alır.
- IV. Kişisel değerlerine uygun bir yaşam felsefesi kurar.
- V. Azalmış olan bilişsel ve fiziki gücünü anlar ve kabullenir.

Yeni Doğan

Çocukluk

Ergenlik

Buna göre yukarıdaki gelişim görevlerinden hangilerinin, görsellerdeki gelişim dönemlerinin herhangi birinde kazanılması beklenmez?

- A) II ve III.
- B) II ve IV.
- C) III ve IV.
- D) IV ve V.
- E) II, IV. ve V.

22. Aşırı uyarılma, dış ya da iç uyarıcının organizmayı normal şiddet ve sürenin üzerinde etkilemesidir. Yetersiz uyarılma ise organizmanın normalin altında uyarılmasıdır.

ÖRNEK OLAY

İstanbul'da yaşayan Emir; trafik, gürültü, hava kirliliği ve kalabalıktan şikâyet etmektedir. Üniversiteyi bitirince küçük bir kasabada göreve başladığında ise sessizlikten, hareketsizlikten sıkılmaya başlar ve alıştığı kalabalık şehir hayatına dönmek ister.

Buna göre örnek olay ve kavramlar çerçevesinde aşağıdaki yorumlardan hangisi kesinlikle yapılamaz?

- A) Emir, İstanbul'da aşırı uyarılmaya maruz kalmıştır.
- B) Uzun süre aşırı uyarılmaya maruz kalmak bireyin istediği bir durum değildir.
- C) Bireyde hem aşırı hem yetersiz uyarılma uyumu bozar.
- D) Yetersiz uyarılma ve aşırı uyarılmanın psikolojik etkileri vardır.
- E) Gürültü ve kalabalık bir ortamda yaşayan bireyler zamanla duyarsızlaşırlar.

23. Bir bakış bir bakışa neler neler anlatır
Bir bakış bir bakış saatlerce anlatır

Verilen dizelerde aşağıdakilerin hangisinden söz edilmektedir?

- A) Sözsüz ifadenin öneminden
- B) Heyecanların fizyolojisinden
- C) Ölçülebilen duygulardan
- D) Çatışma içindeki davranışlardan
- E) Kaygıyı azaltmanın gerekliliğinden

24. Bölünmüş dikkat aynı anda birden çok görevin yerine getirilmesi yeteneğidir. Dikkat ikiye bölünür ve birey her iki göreve de dikkatini yöneltir.

Buna göre bölünmüş dikkat durumunda öğrenme ile ilgili aşağıdaki çıkarımlardan hangisi doğrudur?

- A) Öğrenmek kolay, unutmak zordur.
- B) Öğrenme ve hatırlama zordur.
- C) Öğrenme ve geri çağırma kolaylıkla sağlanabilir.
- D) Öğrenme istemsiz olarak gerçekleşir.
- E) Uyarıcı bombardımanı nedeniyle unutmak zordur.

25. Algısal seçimi etkileyen değişkenler uyarıcıyla ilgili olduğu gibi, algılayan kişi ile ilgili de olabilir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi uyarıcı veya algılayan kişi ile ilgili değişkenler arasında olamaz?

- A) Hareketin tekrar etmesi
- B) Nesnenin parlaklığının kademeli olarak artması
- C) Durumla ilgili bireyin bir beklentisinin olması
- D) Sesin bireyin duyum eşiğinin dışında kalması
- E) Bireyin uyarıcıyla ilgili olması

26. Sonradan öğrenilmiş olan güdüler, karmaşık insan gereksinimleridir. Bir kültürden diğerine farklılık gösterirler.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi sonradan öğrenilmiş güdüler arasındadır?

- A) Uyuma
- B) Başarma
- C) Acıdan kaçınma
- D) Susama
- E) Enerji harcama

27. Bukalemun bulunduğu ortama göre renk değiştiren bir hayvandır. Beyaz kar üzerinde bembeyaz olabilirken, siyah bir kumaş üzerinde siyah olabilmektedir.

Bukalemunun bu durumu aşağıda verilen algının özelliklerinden hangisinin etkisini ortadan kaldırmaktadır?

- A) Devamlılık B) Tamamlama
C) Benzerlik D) Yakınlık-uzaklık
E) Şekil-zemin ilişkisi

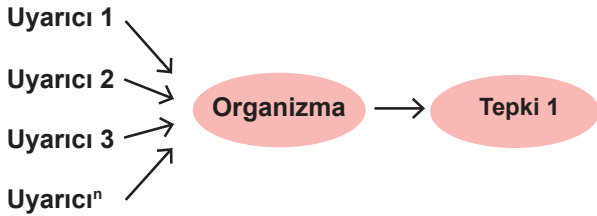
28. Düzenli sosyal ilişkisi olduğu, sık sık görüştüğü arkadaşlarına karşı iyi davranan Şevket Bey, ilişkileri bozulduğunda davranışlarını da değiştirmiş, arkadaşları ile karşılaştığında onları görmemezlikten gelmiştir.

Bu örnek, algının üzerinde aşağıdakilerden hangisinin etkisini vurgulamaktadır?

- A) Uyarıcı kaynaklı faktörlerin B) Duyguların
C) Fizyolojik etkilerin D) Kişiliğin
E) Beklentilerin

29. Davranış, organizmanın içsel ve dışsal uyarıcılara karşı gösterdiği tepkidir.

Uyarıcı - Tepki Şeması

Verilen şema uyarıcı-tepki ilişkisi bağlamında değerlendirildiğinde aşağıdaki yorumlardan hangisi doğrudur?

- A) Aynı uyarıcı farklı organizmalarda farklı tepkilerin ortaya çıkmasına sebep olur.
B) Aynı organizma aynı uyarıcıya farklı durumlarda farklı tepkiler gösterebilir.
C) Farklı uyarıcılar aynı organizmada farklı tepkilere neden olabilir.
D) Farklı uyarıcılar aynı organizmada aynı tepkiyi oluşturabilir.
E) Aynı organizma aynı uyarıcılara belli bir süre maruz kaldığında tepki vermeyebilir.

30. Bilişsel gelişim üzerinde çalışma yapan Jean Piaget, düşünme, anlama, problem çözme gibi zihinsel süreçlerin gelişiminin dört evreden geçtiğini ifade eder. Bu dönemlerden 2-7 yaş arasını kapsayan işlem öncesi dönemde çocuk, başkalarının bakış açılarını kavramakta güçlük çeker, dünyayı sadece kendi bakış açısından görür.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi işlem öncesi döneme ait bir özellik olamaz?

- A) Benmerkezci düşünme biçimi egemendir.
B) Olgulara tek yönlü bir bakış açısı ile bakar.
C) İstekleri hemen yerine getirilmezse kızıp bağırabilir.
D) Somut olduğu sürece karmaşık problemleri çözebilir.
E) Olayların ve nesnelerin görünüşlerine göre akıl yürütür.

31.

Gelişim Görevleri	Gelişim Dönemleri
Kişisel değerlerine uygun bir yaşam felsefesi kurar.
Anne babadan bağımsız hareket etmeye başlar.
Azalmış olan bilişsel ve fiziki gücünü anlar ve kabullenir.
Toplumsal olaylara, değerlere ve politikaya ilgisi artar.

Tablodaki gelişim görevleri değerlendirildiğinde, aşağıdaki gelişim dönemlerinden hangisine bir örnek bulunmamaktadır?

- A) Yaşlılık dönemi
B) Yetişkinlik dönemi
C) Ergenlik dönemi
D) Çocukluk dönemi
E) Yenidoğan dönemi

32. Alışma, şiddetinde ve özelliğinde bir değişiklik olmadığı hâlde uyarıcının etkisinin bir süre sonra azalması ve kaybolmasıdır. Alışmanın psikolojik boyutu duyarsızlaşmadır. Duyarsızlaşma, sık karşılaşılan uyarıcıya gösterilen duygusal tepkinin azalmasıdır.

Buna göre;

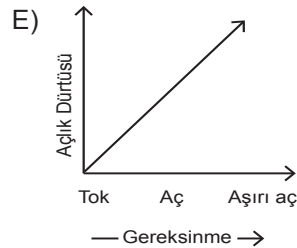
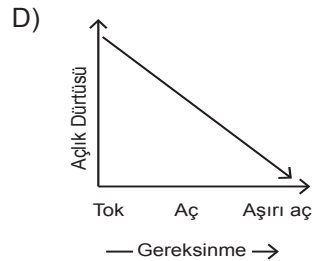
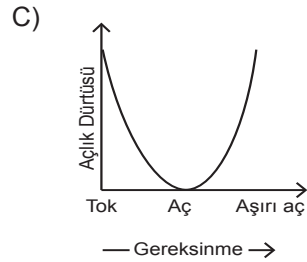
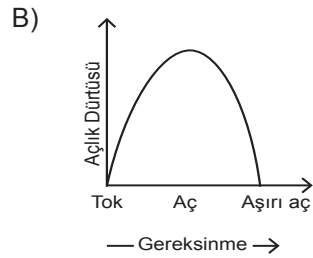
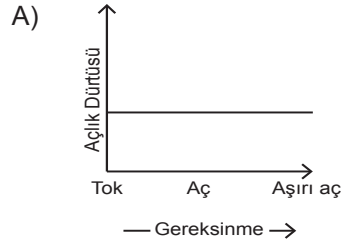
- I. Ders çalışırken dışarıdan gelen trafik gürültüsü bir süre sonra fark edilmez.
- II. Balıkçının önünden geçen insanlar balık kokusunu alırken balıkçı bu kokuyu almaz.
- III. İlk defa doğum yaptıran bir ebe çok heyecanlanır ancak aynı tecrübeyi yaşadıkça artık o ilk heyecanı duymaz.

hangileri alışmaya örnek olabilir?

- A) Yalnız II. B) Yalnız III. C) I ve II.
D) II ve III. E) I, II ve III.

33. Açlık gereksinmesi ile açlık dürtüsü arasındaki ilişki doğrusal bir ilişki değildir. Belirli bir açlık süresinden sonra gereksinme hâlen artarken, açlık dürtüsü azalır; hatta bir süre sonra tamamen ortadan kalkar.

Buna göre gereksinme ile açlık dürtüsü arasındaki ilişkinin grafiği aşağıdakilerden hangisidir?

34.

Duyum, bir duyu organının uyarılmasıyla meydana gelen basit bir olaydır. Algının meydana gelmesi için duyumun olması gerekir yani duyum olmadan algı gerçekleşmez. Duyumların beyin tarafından yorumlanıp anlamlandırılması sürecine algılama, ortaya çıkan ürüne ise algı denir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisi algılama sürecine yönelik farklı bir aşamayı örneklendirmektedir?

- A) Ayşe'nin bir nesneyi görüp onun içinde balık olan bir fanus olduğunu anlaması
- B) Fatih'in işittiği sesin, contası bozuk musluktan gelen su damlaması olduğunu anlaması
- C) Sibel'in denize girdiğinde ayağına temas eden nesnenin deniz kabuğu olduğunu fark etmesi
- D) Suna'nın yan odadan gelen bir ses duyması
- E) Murat'ın arka bahçeden gelen hoş kokunun yağmur sonrası toprak kokusu olduğuna kanaat getirmesi

35.

Organizmanın bir ihtiyaçtan kaynaklanan dürtü ve güdünün etkisiyle amaca yönelik davranışta bulunmasına güdülenme (motivasyon) denir. Güdülenme, davranışa enerji ve yön verir. Organizma, amaca ulaştıktan sonra rahatlar ve başka bir ihtiyaç ortaya çıkıncaya kadar motivasyonu biter.

Bu metne göre güdülenmiş davranışın özellikleri ile ilgili aşağıdaki işaretlemelerden hangisi doğrudur?

	Güdülenmiş davranış daha seçicidir	Güdülenmiş davranış daha az seçicidir	Güdülenmiş davranış daha yorucudur	Güdülenmiş davranış daha az yorucudur	Güdülenmiş davranış daha etkindir
A)	✓			✓	✓
B)		✓	✓		
C)	✓		✓		✓
D)		✓		✓	
E)		✓			✓

36. Kendi duygularını tanıyan, anlamlandıran, irdeleyen ve kabullenen insan duygularını istenilen yönde değiştirip kontrol edebilir. Ayrıca duyguların aynı zamanda işlevsel olduğu da unutulmamalıdır. Örneğin üzerine doğru gelen bir arabadan korkması insanın kaçma tepkisi vermesine neden olur. Yani korku duygusu, insanı tehlikelerden koruma ve insanın hayatta kalmasını sağlama işlevine de sahiptir.

Parçadan yola çıkılarak aşağıdaki yargılardan hangisine kesinlikle ulaşamaz?

- A) Korku, kaygı gibi duygular onu kontrol altında tuttuğumuz sürece önemli bir müttefiktir.
- B) Duygular, kişinin eyleme geçebilmesi için ihtiyaç duyduğu enerjiyi temin ederler.
- C) Duygular, olaylarla bireylerin bunlara karşı gösterdikleri tepkilerden bağımsız olarak şekillenir.
- D) Duygular biyolojik sistemi belli bir şekilde davranmaya hazır tutarlar.
- E) Duygular nelere yaklaşıp, nelerden uzaklaşacağımızı belirleyen güdüleyici durumlardır.

37. Satranç öğrencisi Mert 190 cm boyundadır. Turnuvada rakibi olan öğrenci ise 150 cm boylarındadır. Mert rakibine oranla çok güçlü olmasına karşın rakibini küçümsemiş ve onun hamlelerini göremeyerek kısa bir zamanda mat olmuştur. Bunu gören öğretmeni Mert'e müsabakada kendinden daha zayıf bir rakibe neden yenildiğini anlatmıştır.

Buna göre Mert'in yenilmesinin nedeni aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Stresler başarıyı etkiler.
- B) Zayıf motiv enerjiyi ve dikkati azaltır.
- C) Çaresizlik kişiyi hedeften uzaklaştırır.
- D) Olumsuz deneyimler kaybetme riskini artırır.
- E) Güdülenmiş davranış daha yorucudur.

38. Organizma uyumunu değişen durumlara karşı koruma eğilimindedir. Bu nedenle aşırı ve yetersiz uyarılma sonucu ortaya çıkan dengesizlik durumunu otomatik olarak ortadan kaldırır ve bu şekilde varlığını sürdürür.

Buna göre aşağıdaki örneklerden hangisinin yönü diğerlerinden farklıdır?

- A) Uzun gemi yolculukları yapan kişinin durumu
- B) Yüksek sesli müzik dinlenen ortamda bulunan kişinin durumu
- C) Yüksek güneş ışığına maruz kalan kişinin durumu
- D) Sürekli dişi ağrıyan birinin durumu
- E) Çok kalabalık bir ortamda uzun süre bulunmak zorunda olan kişinin durumu